

تحلیل سید حسین موسویان از نامه ۱۰۰ فعال سیاسی برای گفت‌وگو با آمریکا

مذاکره با آمریکا فعلاً به مصلحت نیست

ترامپ برجام را بدترین توافق نامید اما احدی در آمریکا به مونیز اهانت نکرد / فعالان سیاسی به‌جای نامه سرگشاده مذاکره، پیشنهادهای خود را محرمانه تقدیم رهبری می‌کردند
اسماعیل سلطنت‌پور | خبرنگار:

سیاست خارجی

موسویان: عقب‌نشینی در مقابل ترامپ موجب ضعیف شدن موضع ایران خواهد بود. ■ عکس: ایسنا

سید حسین موسویان دیپلمات ارشد سابق ایران و استاد فعلی دانشگاه پرینستون آمریکاست. او ۱۵ سال قبل و در اوج بحران هسته‌ای ایران مسئولیت سخنگویی تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای ایران با غرب را عهده‌دار بود. موسویان سال‌هاست در آمریکا به سر می‌برد اما همچنان به‌عنوان تحلیلگر مسائل سیاست خارجی در رسانه‌ها حضور فعالی دارد. موسویان در رابطه با تازه‌ترین تحولات سیاست خارجی به‌خصوص توافق هسته‌ای با خبرنگار همشهری گفت‌وگو کرده که مشروح آن را در ادامه می‌خوانید.

آقای موسویان به‌عنوان سؤال نخست؛ فکر می‌کردید ترامپ از برجام خارج شود؟ نظر شما درباره نوع واکنش ایران به اقدام آمریکا چیست؟

از نخستین ماه‌های روی‌کار آمدن ترامپ، طی مصاحبه‌ها و سرمقالات گفتیم که نخستین برنامه مثلث واشنگتن-تل‌آویو - ریاض، نابودی برجام است. موضع اولیه ایران در واکنش به خروج آمریکا از برجام، از سوی صاحب‌نظران واکنشی مدبرانه تلقی شده، منتهی همه منتظر تصمیم نهایی ایران هستند.

به‌نظر شما ماندن ایران در برجامی که فایده‌ای ندارد باعث پیشروی غرب در سایر موضوعات نخواهد شد؟

این ۳ مسئله از هم جداست.

مسئله اول اینکه عقب‌نشینی مطمئناً موجب افزایش خواسته‌های ترامپ و ضعیف شدن موضع ایران خواهد بود. در این مورد نباید شک کرد. مسئله دوم اینکه ماندن در برجامی که فایده‌ای برای ایران ندارد هم اشتباه است. این هم روشن است. اما مسئله سوم که بسیار پیچیده و غامض است، ارزیابی درست از مضار و منافع ماندن یا نماندن در برجام است. در این زمینه ۲ نکته راهبردی باید در ارزیابی‌ها مدنظر قرارگیرد؛ نخست اینکه از نظر من مهم‌ترین تصمیم سیاست خارجی نظام جمهوری اسلامی در حیات امام(ره) پذیرش قطعنامه ۵۹۸ بود که شخص ایشان تصمیم گرفت و همه مسئولیت‌های آن را هم پذیرفت. تصمیمی که به عقیده من موجب حفظ اصل نظام جمهوری اسلامی شد. به‌نظر من در تاریخ رهبری حضرت آیت‌الله خامنه‌ای هم مهم‌ترین تصمیم سیاست خارجی ایران، پذیرش برجام بوده که یک تصمیم اجماعی همه ارکان اصلی نظام همچون مجلس، دولت، شورای امنیت و مقام معظم رهبری بود. اما بحران هسته‌ای ایران بدون مذاکره مستقیم با آمریکا، به نتیجه نمی‌رسید. دلیل ساده آن هم این واقعیت است که ۱۰ سال مذاکره ایران با اروپا و روسیه و چین از سال ۸۲ تا ۹۲ به‌جایی نرسید. در این مورد هم باید بدون تعارف اعتراف کنیم که این تصمیم تاریخی و شجاعانه شخص مقام معظم رهبری بود که مذاکرات

مستقیم هسته‌های ایران و آمریکا در دوران ریاست‌جمهوری آقای احمدی‌نژاد و آقای روحانی را ممکن ساخت.

نکته دیگر این است اکنون که آمریکا از برجام خارج شده، جمهوری اسلامی در آستانه سومین تصمیم مهم تاریخی خود در سیاست خارجی قرار گرفته است.

اشاره کردید بدون مذاکره ایران و آمریکا برجام به نتیجه نمی‌رسد. اگر برجام را بین ایران و آمریکا بدانیم، نظر شما درباره برجام بدون آمریکا چیست؟

برجام بین ایران و آمریکا نیست، بلکه یک توافق چندجانبه بین‌المللی است، ضمن اینکه آمریکا یک فاکتور تعیین‌کننده است. اما در مورد بقا یا عدم‌بقای برجام منهای آمریکا هم توجه به چند نکته کلیدی است:

توان ایران و ۵ قدرت جهانی امضاکننده درمورد بقا یا عدم‌بقای برجام منهای آمریکا، ۴ اثر مهم بین‌المللی و منطقه‌ای خواهد داشت، بقای برجام یک شکست بین‌المللی برای ترامپ و آمریکا و متقابلاً نابودی برجام یک موفقیت بزرگ برای آمریکا خواهد بود، چون پیام آمریکا به قدرت‌های جهانی این خواهد بود که همه شما با هم منهای آمریکا توان محدودی دارید. پیام آمریکا به ایران هم این خواهد بود که برای حل مسائل یک راه دارید و آن هم مذاکره با آمریکاست.

نکته دیگر این است که بقای برجام یک گام در تضعیف و شکستن ابهت رهبری بلامنازع آمریکا بر جهان تلقی خواهد شد. آمریکای ترامپ علاوه بر برجام، از چند معاهده مهم منطقه‌ای و بین‌المللی خارج شده است. نابودی معاهدات مذکور در غیاب آمریکا به معنی سلطه آمریکا بر جهان است و بالعکس. از طرفی بقای برجام یک شکست سنگین برای دشمنان منطقه‌ای ایران همچون اسرائیل و عربستان و نابودی برجام به معنی موفقیت دشمنان ایران در منطقه تلقی خواهد شد. و دست آخر اینکه بقای برجام موجب تقویت چندجانبه‌گرایی جهانی در مقابل یکجانبه‌گرایی آمریکا خواهد شد و بالعکس.

علاوه بر آنچه اشاره شد، برجام ۲۲ دارد؛ بال اول مقبولیت قانونی بین‌المللی غنی‌سازی و آب سنگین و سایر برنامه‌های هسته‌ای ایران و بال دوم منافع اقتصادی ایران است. به‌نظر من برجام منهای آمریکا، به معنی پرواز ایران با یک بال سالم (غنی‌سازی، آب سنگین و...) و یک بال شکسته یا حداکثر نیمه شکسته (منافع اقتصادی) خواهد بود. چون واقعیت این است که مجموع توانایی روسیه و چین و اروپا و سایر قدرت‌های جهانی در تأمین منافع اقتصادی برجامی ایران منهای آمریکا، حداکثر ۵۰ درصد خواهد بود. این ۵۰ درصد هم در صورتی تحقق خواهد یافت که ایران بتواند مشکلات مدیریتی داخلی نظام اقتصادی خود را حل کند. اینکه بعد از خروج آمریکا از برجام، شاهد سقوط وحشتناک ارزش پول ملی ایران بوده‌ایم، بخش عمده آن به‌خاطر آشفتگی‌های نظام اقتصادی داخلی ایران است؛ از جمله آشفتگی‌های روانی، فساد، قاچاق، رانت‌خواری، معضلات سیستم بانکی داخل و ناهماهنگی‌های بین ارکان اصلی کشور و مشکل مدیریتی.

برخی پیشنهاد می‌دهند ایران به جای خروج از برجام اجرای تعهدات خود را معلق نگاه دارد.

بنا به ملاحظاتی بنا ندارم در مورد ماندن یا نماندن ایران در برجام نظر بدهم تا مبدا خدای ناکرده، موجب تضعیف تصمیم نهایی ایران شود.

گفته‌شده ترامپ در جریان سفر سال گذشته آقای روحانی پیشنهاد گفت‌وگو به او را داده بود، آیا با ترامپ می‌توان مذاکره کرد؟

این درست است که آقای ترامپ پیشنهاد شام به آقای روحانی داد که پذیرفته نشد. پیشنهاد فعلی ترامپ برای گفت‌وگوی مستقیم با ایران براساس این فرضیه است که ایران نخواهد پذیرفت. ضمن اینکه اگر ایران بدون مقدمات لازم و به صرف فشارها و شعارهای تند ترامپ، پیشنهاد او را بپذیرد، تعبیر به موضع ضعف خواهد شد.

ارزیابی شما از ایده لزوم مذاکره مستقیم ایران و آمریکا چیست؟

از نظر من مذاکره با آمریکا در شرایط فعلی به ۳ دلیل به مصلحت نیست؛ اولاً طبق قانون اساسی، مذاکره و هزنوع توافق با آمریکا از اختیارات رهبری نظام است. لذا تا زمانی که معظمله موافق نیستند، دامن زدن به این موضوع در داخل مضر است. ثانیاً ما در داخل راجع به این موضوع اجماع نداریم. تا زمانی که مذاکره با آمریکا موجب شکاف و اختلاف داخلی باشد، این مذاکرات، مضر است، به نتیجه نمی‌رسد و اگر به نتیجه هم برسد، پایدار نخواهد ماند و نهایتاً هم هر مذاکره‌کننده‌ای متهم به خیانت خواهد شد. ثالثاً تیم مذاکره‌کننده مورد اعتماد کامل شخص مقام معظم رهبری باشند و معظمله مذاکرات را هدایت کنند، چون این موضوع فراتر از دولت است و یک موضوع حکومتی و حاکمیتی است.

باتوجه به این ۳ اصل اصولاً جنجال سیاسی در داخل درموضوع مذاکره یا عدم‌مذاکره با آمریکا را مفید نمی‌دانم. من هم نامه حدود ۱۰۰۰ فعال سیاسی در مورد ورود به مذاکره مستقیم بدون پیش‌شرط با ترامپ را در رسانه‌ها خواندم. درست این بود که به‌جای نامه سرگشاده و انتشار آن، طی نامه‌ای محرمانه و خصوصی، پیشنهادهای خود را تقدیم مقام رهبری می‌کردند تا بر دامنه اختلافات داخلی افزوده نشده و از جنجال سیاسی داخلی پرهیز شود.

موسویان: عقب‌نشینی در مقابل ترامپ موجب ضعیف شدن موضع ایران خواهد بود. ■ عکس: ایستا

گفتید مشکل فعلی ایران و آمریکا برجام نیست و مسائل منطقه است.

متحدین آمریکا در منطقه یا شکست‌خورده یا در موضع ضعف هستند. این عوامل فرصتی برای گسترش نفوذ ایران در منطقه به‌وجود آورده که آمریکا، کل جهان غرب و کشورهای متحد آمریکا در منطقه را به وحشت انداخته است. از نظر آنها، این شرایط ممکن است موجب تسلط ایران بر منطقه شود که خط قرمز آنهاست.

فکر نمی‌کنید مذاکره مجدد برجام تله‌ای برای گرفتار شدن ایران در موضوعات منطقه‌ای و موشکی باشد؟

بنا به ۳ دلیلی که قبلاً توضیح دادم، من اصلاً با مذاکره با آمریکا در شرایط جاری موافق نیستم. منتهی در واقع مذاکره مجدد در مورد برجام هم مسئله اصلی ترامپ نیست. او به دنبال یک گفت‌وگوی جدید با ایران است که عمده آن به کل مسائل منطقه مربوط باشد. از نظر من موضوع موشکی هم برای ترامپ موضوع اصلی نیست. فرض کنید یک جلسه مذاکره‌ای بین سران ایران و آمریکا برگزار شده و روی کلیاتی در مورد منطقه هم توافق کرده‌اند. ترامپ بعد از جلسه در یک مصاحبه مشترک مطبوعاتی مثلاً خواهد گفت: «موضوع موشکی ایران حل شد چون ایران قول داد که موشک با قابلیت حمل سلاح هسته‌ای نسازد و فعلاً هم برد موشکی خود را از ۲ هزار کیلومتر افزایش ندهد.

این موضوع جزو سیاست‌های فعلی ایران است و ربطی هم به مذاکره با آمریکا ندارد. منتهی ترامپ برای اینکه از موضوع موشکی آبرومندانه عبور کند، به قول ما ایرانی‌ها روغن ریخته را نذر امامزاده می‌کند. تنها چیزی که برای او مهم است، ثبت موفقیت‌هایی به نام خودش است هرچند که توخالی باشد.

بافرض چنین مذاکره‌ای، ترامپ در مورد برجام چه می‌گوید؟

او در مورد برجام هم برای مثال خواهد گفت: «ما با ایران توافق کردیم که همه دسترسی‌های لازم را به آژانس بدهد، بعد از اینکه دوره زمانی محدودیت‌های فعلی برنامه هسته‌ای ایران تمام شد، گفت‌وگوهایی داشته باشیم که اطمینان حاصل کنیم ایران هیچ‌گاه ظرفیت توسعه برنامه هسته‌ای خود را در حد ساخت بمب افزایش نخواهد داد. ضمناً با ایران توافق کردیم که برای عاری‌سازی سلاح‌های هسته‌ای و کشتار جمعی در کل خاورمیانه همکاری کنیم. اینها دستاوردهای بزرگی است که هیچ رئیس‌جمهوری قبل از من به آن دست نیافته بود.» چنین مواردی هیچ‌چیز جدیدی ندارد و ایران هم به آژانس دسترسی‌های لازم را می‌دهد و هم «۵ سال است که دنبال عاری‌سازی خاورمیانه از سلاح‌های هسته‌ای است. البته چنین مذاکره‌ای در شرایط جاری رخ نخواهد داد، منتهی برای شناخت شخصیت ترامپ عرض می‌کنم.

اخیراً مقاله‌ای در یکی از سایت‌های خبری ایران منتشر شده و این سایت با اشاره به نامه فعالان سیاسی برای گفت‌وگو با آمریکا چنین ادعا کرده که حدود دو سه هفته پیش، کانال روزنامه دولتی ایران فایل صوتی کوتاهی از سیدحسین موسویان یکی از دیپلمات‌های سابق کشورمان منتشر کرد که در آن عنوان شده بود باید بر سر میز مذاکره با ترامپ بنشینیم تا مشکلاتمان با آمریکا حل شود. نظر شما درباره این ادعا چیست؟

آنچه در مورد مصاحبه من ادعا شده کاملاً خلاف حقیقت و واقعیت است. خوشبختانه متن کامل مصاحبه صوتی من در رسانه‌های متعدد ایران به این شرح منتشر شده که پاسخ من چنین بود: «شخصاً معتقدم شرایط برای گفت‌وگو با ترامپ مناسب نیست. وقتی او از برجام خارج می‌شود و می‌گوید من به جنگ منطقه‌ای ایران می‌روم و نیروهای خود را بسیج می‌کند و بعد تهدید می‌کند که با سیاست فشار، ایران را به پای میز مذاکره می‌آورد، اگر ما در چنین شرایطی مذاکره کنیم تصور این خواهد بود که ایران به‌خاطر فشار مذاکره می‌کند بنابراین به سیاست فشار در دنیا علیه ایران مشروعیت خواهد بخشید و می‌گوید راه‌حل تسلیم شدن ایران، اعمال فشار است. به همین دلیل الان شرایط را مناسب نمی‌دانم، منتهی تمام دیپلماسی منحصر به این نیست و نخواهد بود که ما با ترامپ مذاکره مستقیم داشته باشیم یا نداشته باشیم. به هر حال آمریکا از برجام خارج شده و یک اجماع جهانی علیه این کشور در حمایت از ایران و برجام وجود دارد و این اجماع، خود یک فرصتی است که شاید در گذشته هیچ وقت نداشتیم. اگر ایران بخواهد صرفاً درباره برجام با قدرتهای اروپایی و چین و روسیه مذاکره کند، کار درستی است و باید این مسیر را ادامه دهد تا این توافق را حفظ کند.»

برخی مدل کره‌شمالی را نشان‌دهنده بی‌نتیجه بودن رویکرد مقاومت در برابر فشار و تحریم می‌دانند و از سوی دیگر برخی تن دادن ترامپ به مذاکره را به پشتوانه بمب اتمی کره‌شمالی تلقی می‌کنند، به‌نظر شما کره‌شمالی تحت‌تأثیر فشار اقتصادی تن

به مذاکره داد یا آمریکا تحت تأثیر قدرت اتمی کره شمالی؟

کره شمالی ۶۰ سال به دنبال مذاکره مستقیم بدون پیش شرط با آمریکا بود و این آمریکا بود که نمی پذیرفت. از سوی دیگر کره شمالی اکنون هم با داشتن بمب هسته‌ای وارد مذاکره شده است.

همچنین کره شمالی دچار جدال جناح‌های سیاسی در داخل کشورش نیست و هر تصمیمی رهبری آن بگیرد اعم از اینکه موفق شود یا شکست بخورد، اجماع داخلی در حمایت از نتیجه را در مشت خود دارد.

نکته دیگر این است که کره شمالی محدودیت ایدئولوژیک برای ساخت بمب هسته‌ای نداشت. ایران اگر از برجام خارج شود و حتی از معاهده ان پی تی هم خارج شود، طبق فتوای مقام معظم رهبری نمی‌تواند بمب هسته‌ای بسازد. کره شمالی از معاهده ان پی تی خارج شد و بمب را هم ساخت.

لذا مقایسه ایران و کره شمالی قیاس مع الفارق است، چون ایران اصولاً همیشه مخالف مذاکره با آمریکا بوده، بمب هسته‌ای ندارد، اجماع داخلی هم در مورد موضوع مذاکره با آمریکا ندارد و تحت هیچ سناریویی هم نمی‌تواند سراغ بمب هسته‌ای برود تا با بمب هسته‌ای وارد مذاکره شود.

به نظر شما هدف غایی ترامپ از اقدامات علیه ایران چیست؟ مدیریت یا تغییر یا براندازی؟

هدف غایی اسرائیل، نئوکان‌های آمریکا و عربستان براندازی حکومت و تجزیه ایران است، ضمن اینکه ترامپ یک موجود استثنایی است. ببینید او یک جلسه با رهبر کره شمالی گذاشت و یک توافق کلی ۲ صفحه‌ای را امضا کرد و بلافاصله هم گفت تهدید سلاح‌های هسته‌ای کره شمالی مرتفع شد بدون اینکه حتی یک بمب هسته‌ای کره شمالی نابود شده باشد. لذا روشن است که ترامپ نیازمند شوی تبلیغاتی پیروزی است و در این راه ممکن است امتیازات زیادی هم بدهد.

آیا این تحلیل درست است که روسیه بعد از خروج آمریکا از برجام بازی تازه‌ای را به خصوص درباره تحولات سوریه آغاز کرده است؟

اینکه تصور کنیم روسیه باید در چارچوب سیاست‌های منطقه‌ای ایران تصمیم گرفته و عمل کند، واقع‌بینانه نیست. روسیه یک قدرت جهانی است که هدف غایی‌اش این است که در منطقه، قدرت بین‌المللی برتر باشد. برای این هدف باید با همه قدرت‌های منطقه‌ای اعم از ایران و اسرائیل و عربستان رابطه فعال و تعامل داشته باشد. البته اگر مسکو روزی بین ایران یا عربستان مجبور به انتخاب شود، ایران را انتخاب خواهد کرد اما این معادله معلوم نیست که در مورد اسرائیل صادق باشد.

اسرائیل درصدد تحریک ایران است و بارها به مواضع ایران حملاتی داشته است، به نظر شما این مقدمه یک درگیری جدی‌تر بین ایران و اسرائیل نخواهد بود؟ عربستان قبلاً گفته بود جنگ را به داخل ایران می‌کشاند، به نظر شما احتمال اینکه سعودی‌ها بخواهند وارد ماجراجویی علیه ایران شوند وجود دارد؟

من تردید ندارم که عربستان و اسرائیل به دنبال کشاندن پای آمریکا به حمله نظامی به ایران هستند چون این دو هیچ‌کدام ظرفیت حمله نظامی به ایران را ندارند و چنین ریسکی را نخواهند پذیرفت مگر اینکه از ورود ارتش آمریکا مطمئن شوند. استراتژی فعلی ترامپ هم ورود به تقابل نظامی با ایران نیست. ترامپ دنبال افزایش فشار به ایران است تا ایران دعوت او به مذاکره مستقیم را بپذیرد. منتهی فعلاً ۳ فاکتور ترامپ، شرایط منطقه و آینده برجام، قابل پیش‌بینی نیستند.

به نظر شما ایران هم‌اکنون چه رویکردی را باید در قبال ترامپ در پیش بگیرد؟ مدارا تا اتمام دوره یا اقدام فعالانه برای فعال کردن لابی‌های داخل آمریکا؟ با فرض ادامه وضعیت فعلی برای گرفتارنشدن ایران در آثار تحریم‌های ناشی از خروج آمریکا چه می‌توان کرد؟

تجربه برجام نشان داد که کشور ما با این شرایط داخلی، ظرفیت تصمیمات بزرگ و بن‌بست‌شکن را ندارد. برجام تصمیمی بود که همه ارکان نظام آن را تصویب کردند با وجود این، از روز اول مذاکره‌کنندگان متهم به خیانت شدند تا جایی که در راهپیمایی روز قدس امسال، عده‌ای آقای دکتر صالحی رئیس سازمان انرژی اتمی را خائن خواندند. همه روسای سازمان‌های اتمی کشورهای جهان را جمع کنید، مدیری از نظر تخصص و تعهد و سلامت مثل دکتر صالحی پیدا نمی‌کنید. حالا وضع ما را با آمریکا مقایسه کنید. ترامپ برجام را بدترین توافق تاریخ خواند و از آن خارج شد اما احدی تاکنون کمترین توهین یا اتهامی را متوجه آقای مونیز همتای آمریکایی دکتر صالحی نکرده و مورد احترام کامل است.

صادقانه بگویم هر تصمیم مهم در مناسبات منطقه‌ای و جهانی، نیازمند یک وضع داخلی منسجم و هماهنگ است. درحالی‌که ایران با تهدیدات فوق‌العاده منطقه‌ای و بین‌المللی مواجه است، جناح‌های سیاسی در داخل سال‌هاست که مشغول بریدن سر یکدیگر هستند و هر جناحی هم با بدترین تهمت‌ها و توهین‌ها، گناه مشکلات کشور را گردن دیگری می‌اندازد.

برای ایجاد اجماع و وحدت داخلی نیاز به درک درست از شرایط داخلی و خارجی کشور، فداکاری و از خودگذشتگی است. با این وضع، مشکلات اقتصادی فعلی مردم و منافع کلان ملی کشور ۲۴ برابری اصلی اختلافات فعلی جناح‌های سیاسی داخلی هستند. بزرگان نظام باید قبل از هر چیزی در این مورد چاره‌اندیشی کنند؛ حتی به قیمت یک خانه‌تکانی اساسی در دولت یا حتی استعفای دولت فعلی و برگزاری انتخابات زودرس، زیرا استمرار وضع فعلی تا ۲ سال دیگر، ممکن است موجب لطمات غیرقابل جبران شود.

<https://pinterest.com/pin/create/button/?>

با <https://twitter.com/share?text>

آمریکا فعلاً به مصلحت نیست
<http://newspaper.hamshahri.org/id/۲۰۵۰۴>
(مذاکره آمریکا فعلاً مصلحت نیست.html)

[/url=http://newspaper.hamshahri.org/id/۲۰۵۰۴](http://newspaper.hamshahri.org/id/۲۰۵۰۴)
مذاکره آمریکا فعلاً مصلحت نیست.html&description=مذاکره با آمریکا فعلاً به مصلحت نیست

<https://plus.google.com/share?> **G+**
[/url=http://newspaper.hamshahri.org/id/۲۰۵۰۴](http://newspaper.hamshahri.org/id/۲۰۵۰۴)
مذاکره آمریکا فعلاً مصلحت نیست.html)

مذاکره آمریکا فعلاً مصلحت نیست
[img=newspaper]

در همین زمینه :

مجمع تشخیص
روزهای سخت مجمع تشخیص م
[aper.hamshahri.org/id/۹۵۵۲](http://newspaper.hamshahri.org/id/۹۵۵۲)
روزهای سخت مجمع تشخیص م
نظام.html)

[/http://newspaper.hamshahri.org/id/۱۳۵۷۸](http://newspaper.hamshahri.org/id/۱۳۵۷۸)

<http://newspaper.hamshahri.org/id/۲۰۵۰۴>

مذاکره آمریکا فعلاً مصلحت نیست.html)

شورا

مصلحت اندیشی هاشمی، انسجام شورا

<http://newspaper.hamshahri.org/id/۱۳۵۷۸>

مصلحت اندیشی هاشمی-انسجام شورا.html)

[/http://newspaper.hamshahri.org/id/۲۰۵۰۴](http://newspaper.hamshahri.org/id/۲۰۵۰۴)

مذاکره آمریکا فعلاً مصلحت نیست.html)

سیاست خارجی

مذاکره با آمریکا فعلاً به مصلحت نیست

<http://newspaper.hamshahri.org/id/۲۰۵۰۴>

مذاکره آمریکا فعلاً مصلحت نیست.html)

[/http://newspaper.hamshahri.org/id/۹۸۵۴](http://newspaper.hamshahri.org/id/۹۸۵۴)

رفتن ماندن برای مصلحت شهر.html)

شهر

رفتن یا ماندن برای مصلحت شهر

[/http://newspaper.hamshahri.org/id/۹۸۵۴](http://newspaper.hamshahri.org/id/۹۸۵۴)

رفتن ماندن برای مصلحت شهر.html)

[/http://newspaper.hamshahri.org/id/۶۳۸۸](http://newspaper.hamshahri.org/id/۶۳۸۸)

تقابل غیرت مصلحت.html)

نقد

تقابل غیرت و مصلحت

<http://newspaper.hamshahri.org/id/۶۳۸۸>

تقابل غیرت مصلحت.html)

خبرهای کوتاه

لاریجانی: به نظر رهبری عمل می کنیم

تازمانی که مذاکره با آمریکا موجب شکاف و اختلاف داخلی باشد، این مذاکرات، مضر است، به نتیجه نمی رسد و اگر به نتیجه هم برسد، پایدار نخواهد ماند و نهایتاً هم هر مذاکره کننده ای متهم به خیانت خواهد شد. ثالثاً تیم مذاکره کننده مورد اعتماد کامل شخص مقام معظم رهبری باشند و معظم له مذاکرات را هدایت کنند، چون این موضوع فراتر از دولت است و یک موضوع حکومتی و حاکمیتی است.
باتوجه به این ۳ اصل اصولاً جنجال سیاسی در داخل درموضوع مذاکره یا عدم مذاکره با آمریکا را امقید نمی دیم، من هم نامه حدود ۱۰۰۰۰ فعال سیاسی در مورد ورود به مذاکره مستقیم بدون پیش شرط با ترامپ را در رسانه ها خواندم، درست این بود که به جای نامه سرگشاده و انتشار آن، طی نامه ای

تحلیل سید حسین موسویان از نامه ۱۰۰۰ فعال سیاسی برای گفت و گو با آمریکا مذاکره با آمریکا فعلاً به مصلحت نیست

- ترامپ برجام را بدترین توافق نامید اما احدی در آمریکا به موتیز اهانت نکرد
- فعالان سیاسی به جای نامه سرگشاده مذاکره، پیشنهادهای خود را محرمانه تقدیم رهبری می کردند

اسماعیل سلطنت پور
خبرنگار

سیاست
خارجی

سید حسین موسویان دیپلمات ارشد سابق ایران و استاد فعلی دانشگاه پرینستون آمریکا است، او ۱۵ سال قبل و در اوج پهران هسسته ای ایران مسئولیت سخنگویی تیم مذاکره کننده هسته ای ایران با غرب را عهده دار بود. موسویان سال هاست در آمریکا به سر می برد اما همچنان به عنوان تحلیلگر مسائل سیاست خارجی در رسانه ها حضور فعالی دارد. موسویان در رابطه با تازه ترین تحولات سیاست خارجی به خصوص

توافق هسته‌ای با خیرنگار همشهری گفت و گو کرده که مشروح آن را در ادامه می‌خوانید.

آقای موسویان به عنوان سؤال نخست: فکر می‌کردید ترامپ از برجام خارج شود؟ نظر شما درباره نوع واکنش ایران به اقدام آمریکا چیست؟

از نخستین ماه‌های روی کار آمدن ترامپ، طی مصاحبه‌ها و مسوالات گفت‌وگو که نخستین برنامه مثلاً واشنگتن تل-آویو -ریاض، نابودی برجام است. موضع اولیه ایران در واکنش به خروج آمریکا از برجام، از سوی صاحب‌نظران واکشی مبدله تلقی شده، منتهی همه منتظر تصمیم نهایی ایران هستند. بنابراین شما مانند ایران در برجامی که فایده‌ای ندارد باعث

پیشروی غرب در سایر موضوعات نخواهد شد؟

این ۳ مسئله از هم جداست.

مسئله اول اینکه عقب‌نشینی مطمئناً موجب افزایش شانس‌های ترامپ و ضعیف شدن موضع ایران خواهد بود. در این مورد نباید شک کرد. مسئله دوم اینکه ماندن در برجامی که فایده‌ای برای ایران ندارد هم اشتباه است. این هم روشن است. اما مسئله سوم که بسیار پیچیده و غامض است، ارزیابی درست از مضار و منافع ماندن یا ماندن در برجام است. در این زمینه اینکه رهبری دیدار از ارزیابی‌ها مدنظر قرار گیرد؛ نخست اینکه از نظر من مهم‌ترین تصمیم سیاست خارجی نظام جمهوری اسلامی در حیات امام(ره) پذیرش قطعنامه ۵۹۸ بود که شخصی ایشان تصمیم گرفت و همه مسئولیت‌های آن را هم پذیرفت. تصمیمی که به عقیده من موجب حفظ اصل نظام جمهوری اسلامی شد. بنابراین من در تاریخ رهبری حضرت آیت‌الله خاتمی هم مهم‌ترین تصمیم سیاست خارجی ایران، پذیرش برجام بود که یک تصمیم اجتماعی همه ارکان اصلی نظام همچون مجلس، دولت، شورای امنیت و مقام معظم رهبری بود. اما بحران هسته‌ای ایران بدون مذاکره مستقیم با آمریکا به نتیجه نمی‌رسد. دلیل ساده آن هم این واقعیت است که ۱۰ سال مذاکره ایران با اروپا و روسیه و چین از سال ۸۲ تا ۹۲ به‌جا نی‌رسید. در این مورد من باید بدون تعارف اعتراف کنم که این تصمیم تاریخی و شجاعانه شخص مقام معظم رهبری بود که مذاکرات مستقیم هسته‌ای ایران و آمریکا در دوران ریاست جمهوری آقای احمدی‌نژاد و آقای روحانی را ممکن ساخت.

نکته دیگر این است اکنون که آمریکا از برجام خارج شده، جمهوری اسلامی در آنستاد سومین تصمیم مهم تاریخی خود در سیاست خارجی قرار گرفته است. اشاره کردید بدون مذاکره ایران و آمریکا برجام به نتیجه نمی‌رسید. اگر برجام را بین ایران و آمریکا بدانیم، نظر شما درباره برجام بدون آمریکا چیست؟

برجام بین ایران و آمریکا نیست، بلکه یک توافق چندجانبه بین المللی است، ضمن اینکه آمریکا یک فاکتور تعیین‌کننده است. اما در مورد بقا یا عدم‌بقای برجام منتهای آمریکا هم توجه به چند نکته کلیدی است:

موسویان؛ عقب‌نشینی در مقابل ترامپ موجب ضعیف شدن موضع ایران خواهد بود. عکس: ایسنا

محرمانه و خصوصی، پیشنهادهای خود را تقدیم مقام رهبری می‌کردند تا بر دامنه اختلافات داخلی افزوده نشده و از جنجال سیاسی داخلی پرهیز شود. گفتیهد مشکل فعلی ایران و آمریکا برجام نیست و مسائل منطقه‌است.

منتهای آمریکا در منطقه با شکست خورده در موضع ضعف هستند. این عوامل فرصتی برای گسترش نفوذ ایران در منطقه به وجود آورده که آمریکا کل جهان غرب و کشورهای متحد آمریکا در منطقه را به وحشت انداخته است. از نظر آنها این شرایط امکان است موجب تسلط ایران بر منطقه شود که خط قرمز آنهاست.

فکر نمی‌کنید مذاکره مجدد برجام تله‌ای برای گرفتار شدن ایران در موضوعات منطقه‌ای و موشکی باشد؟

بنا به ۳ دلیل که قبلاً توضیح دادم، من اصولاً با مذاکره با آمریکا در شرایط جاری موافق نیستم. منتهی در واقع مذاکره مجدد در مورد برجام هم مسئله اصلی ترامپ نیست و به‌دنبال یک گفت‌وگوی جدید با ایران است که عمده آن به کل مسائل منطقه مربوط باشد. از نظر من موضوع موشکی هم برای ترامپ موضوع اصلی نیست. فرض کنید یک جلسه مذاکره‌ای بین سران ایران و آمریکا برگزار شده و روی کلیاتی در مورد منطقه هم توافق کرده‌اند. ترامپ بعد از جلسه در یک مصاحبه مشترک که مطبوعات متلا خواهد گفت: «موضوع موشکی ایران حل شد چون ایران قول داد که موشک با قابلیت حمل سلاح هسته‌ای نسلد و فلامپ برد موشکی خود را از ۲ هزار کیلوگرم افزایش ندهد.

این ۳ موضوع جزو سیاست‌های فعلی ایران است و ربطی هم به مذاکره با آمریکا ندارد. منتهی ترامپ برای اینکه از موضوع موشکی آبرومندانه عبور کند، به قول ما ایرانی‌ها روغن ریخته را اندر آماده می‌کند. تنها چیزی که برای او مهم است، ثبت موفقیت‌هایی به نام خودش است هر چند که توخالی باشد.

بافرض چنینی مذاکره‌ای، ترامپ در مورد برجام چه می‌گوید؟

او در مورد برجام هم برای مثال خواهد گفت: «ما با ایران توافق کردیم که همه دسترسی‌های لازم را به از آنس دهده، بعد از اینکه دوره زمانی محدودی برای فسخی فرنامه هسته‌ای ایران تمام شد، گفت‌وگوهایی داشته باشیم که اطمینان حاصل کنیم ایران هیچ‌گاه ظرفیت توسعه برنامه هسته‌ای خود را در حد ساختن بمب افزایش نخواهد داد. ضمناً ما ایران توافق کردیم که برای عاری سازی سلاح‌های هسته‌ای و کشتار جمعی در کل خاور میانه همکاری کنیم. اینها دستاوردهای بزرگی است که هیچ رئیس‌جمهوری قبل از من به آن دست نیافته بود.» چنین مواردی هیچ چیز جدیدی ندارد و ایران هم به از آنس دسترسی‌های لازم را می‌دهد و هم ۱۰ سال است که دنبال عاری‌سازی خاور میانه از سلاح‌های هسته‌ای است. البته

چنین مذاکره‌ای در شرایط جاری رخ نخواهد داد، منتهی برای شناخت شخصیت ترامپ عرض می‌کنم.

این ۵۰۰ صد هم در صورتی تحقق خواهد یافت که ایران بتواند مشکلات مدیریتی داخلی نظام اقتصادی خود را حل کند. اینکه بعد از خروج آمریکا از برجام، شاهد سقوط و وحشتناک ارزش پول ملی ایران بودیم، بخش عمده آن به‌خاطر آشفتگی‌های نظام اقتصادی داخلی ایران است. از جمله آشفتگی‌های روانی، فساد، قاچاق، رانت‌خواری، مفضلات سیستم بانکی داخلی و نااهنگی‌های بین ارکان اصلی کشور و مشکل مدیریت.

برخی پیشنهادها می‌دهند ایران به جای خروج از برجام اجرای تعهدات خود را املق نگاه دارد.

بلا مباحظاتی بنام‌نارم در مورد ماندن یا نماندن ایران در برجام بدهم تا مبدا حدای ناکرده، موجب تضعیف تصمیم نهایی ایران شود.

گفته‌شده ترامپ در جریان سفر سال گذشته آقای روحانی پیشنهاد گفت‌وگو با او داده بود، آیا تا زامی می‌توان مذاکره کرد؟
این درست است که آقای ترامپ پیشنهاد شام به آقای روحانی داد که پذیرفته شد. پیشنهاد فعلی ترامپ برای گفت‌وگو مستقیم با ایران براساس این فرضیه است که ایران نخواهد پذیرفت. ضمن اینکه اگر ایران بدون مقدمات لازم و به صرف فشارها و شعارهای تند ترامپ، پیشنهاد او را بپذیرد، تعبیر به موضع ضعف خواهد شد.

ارزیابی شما از ایده لزوم مذاکره مستقیم ایران و آمریکا چیست؟
از نظر من مذاکره با آمریکا در شرایط فعلی به ۳ دلیل به مصلحت نیست؛ اولاً تعلق قانون اساسی، مذاکره و هر نوع توافق با آمریکا اختیارات رهبری نظام است. لذا تا زمانی که معظم‌له موافق نیستند، دامن زدن به این موضوع در داخل مضر است. ثانیاً ما در داخل راجع به این موضوع اجماع نداریم.

هشدار مذاکره کنندگان ایران به اروپا و آمریکا

ایران یک‌کماه بعد از شرط و شروط مایک پمپئو وزیر خارجه آمریکا برای ایران پاسخ مفصل و مکتوبی به او داد. در مقاله ظریف آمده است: دولت آمریکا باید سیاست‌های تجاوز کارانه تجاوز مستثمر اقتصادی خود در ۴ دهه گذشته را علیه مردم ایران، تحریم‌های ظالمانه و گسترده مستقیم و فرامرزی علیه ایران را باطل کرده و صدها لایحه و فرمان اجرایی جهت مانع تراشی در مسیر طبیعی توسعه در ایران را که نقض صریح و آشکار حقوق بین‌الملل و معاهدات لازم‌الاجراست و از سوی همگان محکوم گردیده است، فوراً متوقف نموده و خسارات عظیم وارده بر ملت و اقتصاد ایران را جبران نماید.

صالحی در نشست اسلوی با حضور وزیران خارجه نروژ و عمان درباره آینده خاورمیانه هشدار داد.

مردم ایران امروز به اروپا هم اطمینانی ندارند و اروپا برای کسب اطمینان این مردم باید تلاش کند. ایرانی‌ها می‌گویند خروج آمریکا از برجام تنها بازی پلیسی بد و پلیسی خوب است. نقش پلیس خوب را اروپا بازی می‌کند. به‌گزارش ایسنا، عراقی‌ی درباره خواسته‌های ایران از اروپا گفت: آنچه برای ما اهمیت دارد حضور و ماندگاری برکت‌های اروپایی در ایران است. آنچه ما را اهمیت داد، ۵ دهه است. وقت خام می‌توانند در کنار هم بنشینند، اغلب

برجام
وزیر امور خارجه با نگارش مقاله‌ای در پاسخ به همتهای آمریکایی خود ضمن بازخوانی اقدامات آمریکا علیه ایران در ساره لزوم پایبندی آمریکا به تعهداتش هشدار داد. همزمان معاون او هم از آغاز شمارش معکوس برای خروج ایران از برجام خبر داد.

سید عباس عراقچی معاون سیاسی وزیر خارجه در گفت‌وگو با یورنویوز درباره چگونگی حفظ برجام پس از خروج آمریکا از این توافق هسته‌ای گفت: در آنس مرتب به ایران گفتم برجام در آسی یو است چرا که مهم‌ترین نقطه تعادل خود را از دست داده و نقطه تعادل آن خروج آمریکا از برجام است. حال اگر اروپا و دیگر اعضا کنندگان برجام می‌خواهند این توافق هسته‌ای حفظ کنند باید فداکاری داشته باشند و خصوصاً عدم حضور آمریکا و تحریم‌های دوباره این کشور را علیه ایران جبران کنند.

وی افزود: برجام و تحریم‌ها هیچ‌گاه نمی‌توانند در کنار هم بنشینند، اغلب

هشدار صالحی در ساره دریای بدون برجام علی اکبر صالحی، معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان انرژی اتمی ایران در نشست اسلوی، واکنش تند جامعه جهانی به تصمیمات غیرعقلانی و بی‌بایی و اساس آمریکا را کاملاً متشده و نمایان

منتشر شد

ماهنامه

چپ و کج

سال بیست و سوم، شماره ۲-۱
فروردین و اردیبهشت ۱۳۹۷

صاحب امتیاز و مدیر مسئول: طلیعه خادمیان

از سوی دیگر هلگا اشمید معاون مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا در دیدار با علی اکبر صالحی معاون رئیس جمهور ایران خبر داد که قرار است به زودی ۱۰۰ شرکت وارد مذاکرات کاری با طرف‌های ایرانی شوند و بسا توجه به اینکه بیش از ۵۰ درصد صنایع اروپا در این سطح فعالیت دارند، انتظار می‌رود چارچوب مناسبی برای همکاری با حمایت و مشارکت مستقیم اتحادیه اروپا به وجود آید.

اما محمد جواد ظریف وزیر امور خارجه

۱۶ هشدار زنگنه به ترامپ درباره سیاست تغییر رژیم

بیژن زنگنه وزیر نفت گفت: پس از سخنرانی ترامپ در هشتم مه سال ۲۰۱۸ و خروج آمریکا از توافق هسته‌ای با ایران، قیمت نفت در یک هفته ۶ دلار جهش یافت؛ این به آن معناست که تنش سیاسی در منطقه و ایلام در بازار، نتیجه رفتارهای سیاسی از جانب امریکاست. وی خاطر نشان کرد: تلاش می‌کنیم سطح صادرات خود را حفظ کنیم، اما درباره چگونگی آن نمی‌توانم چیز بیشتری بگویم، زیرا دولت آمریکا به شریکان ما حمله خواهد کرد. وزیر نفت که در وین با سی‌ان‌ان گفت‌وگو می‌کرد بیان داشت: ترامپ با حذف توافق هسته‌ای هم‌بهدنبال خنثی کردن دستاوردهای دولت اوباما است و هم ایران را به‌طور خاص هدف قرار داده است. به گفته زنگنه، تلاش برای تغییر رژیم یکی از بزرگ‌ترین اشتباه‌های دولت امریکاست؛ جان بولتون و برخی دیگر چنین چیزی می‌گویند و گمان می‌کنند که می‌توانند نظام ایران را تغییر دهند، اما با مقاومت ما، آنها خیلی زود درمی‌یابند که این کار غیرممکن است.

کند و دیگر اینکه تراکم فروشی کند. به هر حال مردم دوست ندارند که باغات تهران و فضاهای عمومی فروخته شود. یا اینکه باید هزینه‌های شهر تهران را زیاد کنیم که آن هم از جیب شهروندان تهرانی است که هزینه می‌شود.»

شهر در رسانه‌ها

تعریف متفاوت آسمانخراش در تهران و سایر کشورها

روزنامه «شهروند» در مطلبی به این موضوع پرداخته که اصولاً تعریف ما از برج و آسمانخراش با تعریف و استانداردهای جهانی آن کمی تا قسمتی متفاوت است: «آسمانخراش‌هایی که امروزه در نقاط مختلف دنیا سر برمی‌آورند چه به لحاظ ارتفاع و چه به لحاظ تکنولوژی استانداردهایی برای آنچه ما در ایران با آن سر و کار داریم را رعایت می‌کنند.» این گزارش از ۹ شهر جهان که بیشترین آسمانخراش‌ها را در خود جای داده‌اند نام برده است که براساس آن، شهرهای هنگ کنگ دارای ۳۱۰، نیویورک ۲۳۸، دبی ۱۴۹، شانگهای ۱۲۷، شیکاگو ۱۱۶، توکیو ۱۱۶، گوانگژو ۹۲، سنگاپور ۷۵ و شنزن ۱۷۴ آسمانخراش هستند.

طرفه دولت از پرداخت بدهی‌ها به شهرداری

یک عضو شورای شهر تهران طی یادداشتی در روزنامه «قانون» درباره میزان بدهی‌های دولت به شهرداری تهران نوشته است: «اختلاف حسابی میان دولت و شهرداری وجود دارد که شهرداری همیشه آن را مطالبه می‌کند اما دولت هم اظهار می‌کند که بدهی‌ای ندارد.» به نوشته حسن خلیل‌آبادی، بخشی از بدهی‌ها شامل عوارض شهرداری است که از محل درآمدهای شهرداری پرداخت شده و دولت باید آنها را به شهرداری بپردازد. این عضو شورا با اشاره به امتناع دولت از پرداخت بدهی‌های خود به شهرداری تهران نوشته است: «در نهایت شهرداری مجبور است ۲۰٪ را برای تأمین هزینه‌های خود انتخاب کند؛ یکی اینکه دولت همکاری

تلفن: ۸-۰۹۷-۶۶۹۶۸
پست الکترونیک: info@jahaneketab.ir

دانلود تصویر صفحه (http://newspaper.hamshahri.org/img/newspaper_pages/۱۳۹۷/۰۴%۲۰TIR/۰۲/COVER/۰۲.jpg)

ISSN 1735-6393

HAMSHAHRI NEWSPAPER

The online version of the Iranian daily Hamshahri

درباره ما (http://newspaper.hamshahri.org/page/aboutus) | تماس با ما (http://newspaper.hamshahri.org/page/contactus) | آرشیو (http://newspaper.hamshahri.org/archive)

کلیه حقوق مادی و معنوی این سایت متعلق به روزنامه همشهری می‌باشد. ذکر مطالب با درج منبع مجاز است.
Copyright ۲۰۱۸. All Rights Reserved